

วารสารบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ ปีที่..... ฉบับที่..... เดือน..... พ.ศ. ....

**ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหาร
สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1**

นางสาวธัญญลักษณ์ สีนบวรพงศ์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 และเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 โดยจำแนกตาม เพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ จำนวน 130 คน โดยใช้การสุ่มตามสัดส่วนของแต่ละชั้นภูมิ (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, บุญมี พันธุ์ไทย และสมจิตรา เรืองศรี: 2557) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบ (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรกได้แก่ ด้านการครองตน รองลงมาคือ ด้านการครองคน และด้านการครองงาน ตามลำดับ การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกัน โดยภาพรวม และรายด้านพบความไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและความพึงพอใจ

ความนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพเป็นการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ทุกฝ่ายได้ตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่จะพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ จึงเกิดการปฏิรูปการศึกษาขึ้น ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายทางการศึกษาระดับแรก ที่กล่าวถึงการจัดการศึกษาของชาตินับได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงการศึกษาทั้งระบบ และกระบวนการที่ผู้รับผิดชอบและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งทางตรงและทางอ้อมต้องตระหนักและดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมศักดิ์ คลประสิทธิ์ (2544) อ้างอิงใน เจริญศรี พันปี, 2546) ที่กล่าวว่า “การปฏิรูปการศึกษา เป็นการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพสูงขึ้น ดีขึ้น การทำให้การศึกษามีคุณภาพสูงขึ้นต้องมีการปฏิรูปหรือปรับปรุงทั้ง ปัจจัย กระบวนการหรือวิธีการที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาไปสู่การพัฒนาคุณภาพของประชาชน”

ในสภาพที่สังคมมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การจัดการบริหารองค์การต่างๆ จะต้องตามความเปลี่ยนแปลงให้ทัน มิเช่นนั้นจะถูกทิ้งให้ล้าหลัง และจะประสบความล้มเหลวในการบริหารองค์การนั้น ๆ เพราะความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์การย่อมขึ้นอยู่กับศักยภาพของผู้บริหาร องค์การทุกองค์การ ไม่ว่าจะเป็นองค์การภาครัฐ หรือเอกชน ต่างต้องการที่จะให้องค์การของตนมีนักบริหารมืออาชีพมาบริหาร ในส่วนของการบริหารจัดการศึกษาก็เช่นเดียวกัน ผู้บริหารนับเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ

อย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการจัดการศึกษา คำว่า “ผู้บริหาร ”ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติหมายถึงบุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งทั้งของภาครัฐและเอกชน ซึ่งถือได้ว่าเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง ตามนโยบายการกระจายอำนาจทางการศึกษา ซึ่งสิ่งที่นักบริหารการศึกษา และบุคคลทั่วไปมีความคาดหวังต่อการเป็นผู้บริหารสถานศึกษา คือการเป็น “ผู้บริหารสถานศึกษามืออาชีพ”นั่นเองการศึกษาไทยในยุคปฏิรูปการศึกษาต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็น “ผู้บริหาร สถานศึกษามืออาชีพ”ที่มีความรู้และประสบการณ์สมกับที่เป็นวิชาชีพชั้นสูง เป็นบุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา ที่นอกจากจะบริหารบุคลากรครูผู้สอนแล้ว ผู้บริหารมืออาชีพจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้นำการปฏิรูปการเรียนรู้ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กล่าวคือ มีความสามารถที่จะประสานการมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ ในการระดมความสามารถและทรัพยากร เพื่อการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ตลอดจนจัดให้มีกระบวนการประกันคุณภาพเพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ในทุกด้านเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำในการบริหาร ถือว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาโดยตรง จะต้องเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบและกระบวนการในการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งหมายถึง ต้องมีการบริหารจัดการ ให้การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทุกคนสามารถจัดการศึกษาอบรมนักเรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย ดังนั้น ผู้บริหารจึงควรต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติหรือคุณลักษณะเป็นที่ยอมรับของผู้ร่วมงานทุกคน โดยเฉพาะการมีคุณธรรมในการปฏิบัติตน การปฏิบัติงานและปฏิบัติต่อผู้ร่วมงาน จึงสามารถพัฒนาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้ ซึ่งสอดคล้องกับ อมรา เล็กเริงสินธุ์ (2542, หน้า 1 อ้างอิงใน เจริญศรี พันปี, 2546) ที่กล่าวว่า “ผู้บริหารที่มีคุณภาพ คือ บุคคลที่มีความรู้ มีความสามารถ มีทักษะและความชำนาญการ มีประสบการณ์ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลแต่ที่เหนือสิ่งอื่นใด คือ ความมีคุณธรรมในจิตใจและมีจริยธรรมที่น่าเลื่อมใสศรัทธา ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมนี้ถือเป็นคุณสมบัติที่

สำคัญที่จะเป็นส่วนเสริมให้ผู้บริหารนั้นสามารถรองตน รองคน และรองงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

ครูและบุคลากรในหน่วยงานถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญรองลงมาจากผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งครูเป็นผู้ขับเคลื่อนทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาสำเร็จ บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ดังมีพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตอนหนึ่งว่า หน้าที่ครูมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะเป็นหน้าที่ปลูกฝังความรู้ ความคิด และจิตใจเยาวชน ผู้เป็นครูจึงจัดว่าเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากในการสร้างสรรค์บันดาลอนาคตของชาติบ้านเมือง ในด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน การเรียนการสอนจะบรรลุเป้าหมายได้นั้น โดยครูผู้สอนมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ ไกรเวช ทรฤทธิ (2542 อ้างอิงใน ศุภชัย ขาวพา, 2554, หน้า 3) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหาร หากบุคคลใดในองค์กร มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานแล้ว องค์กรย่อมมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน Likert (อ้างอิงใน วาสนา กล้าน้อย, 2556, หน้า 2) ตามแนวคิดของ ได้กล่าวไว้ว่าประสิทธิภาพขององค์กรอาจพิจารณาจากความพึงพอใจในงานของสมาชิกในหน่วยงานนั้น ๆ และโดยทั่วไปความพึงพอใจในงานไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยใดปัจจัยหนึ่ง โดยเฉพาะ เนื่องจากสาเหตุเดียวแต่บางครั้งพบว่ามีปัจจัยหลายอย่างผสมผสานกัน ซึ่งผลต่อประสิทธิภาพของหน่วยงานถ้าพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสอดคล้องกับความพึงพอใจของครูมากน้อยเพียงใด ผลผลิตขององค์กรก็จะสูงขึ้นเพียงนั้น ความพึงพอใจในงานจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การปฏิบัติงานในสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์ เพื่อให้ครู และบุคลากรทุกคนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสมัครใจ ตั้งใจ มีความวิริยะอุตสาหะ อยู่ในระเบียบวินัย และมีความสุขในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครู และบุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรสร้างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานให้ผู้ได้บังคับบัญชาผู้นั้นยอมรับและศรัทธา ในการบริหารงานในสถานศึกษาให้เกิดขึ้นแก่ครูและบุคลากรในหน่วยงาน เนื่องจากความพึงพอใจในการปฏิบัติงานเป็นหัวใจของการทำงานที่มีประสิทธิภาพ และเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้มนุษย์แสดงออกทางพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาในเชิงบวก วรินทร กาญจนระวีกุล (2541 อ้างอิงใน วาสนา กล้าน้อย, 2556) กล่าวไว้ว่า มีความมุ่งมั่นที่จะฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ มี

ความกระตือรือร้นที่จะทำกิจกรรมต่าง ๆ นั้นอย่างทุ่มเทเต็มความสามารถ และถ้าในขณะที่เดียวกันมนุษย์ไม่มีความพึงพอใจแล้วนั้นในการปฏิบัติงานก็จะเป็นเชิงลบ ไม่ตั้งใจหรือไม่สนใจเอาใจใส่กับงานหรือกิจกรรมที่ปฏิบัติ จะเห็นได้ว่าพฤติกรรม การปฏิบัติงานของผู้บริหารและความพึงพอใจในงานของครุมีความสัมพันธ์กันเพราะทำให้เกิดการเชื่อมโยงกับการบริหารงาน เนื่องจากการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับ ความพึงพอใจในงานของสมาชิกและความสำเร็จขององค์กร หรือสถานศึกษา เนื่องจากการปฏิบัติงานของกลุ่มขึ้นอยู่กับรูปแบบของผู้บริหารซึ่งจะสะท้อนวิธีการปฏิบัติงาน จึงกล่าวได้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่ดึ้นนั้นควรมีลักษณะที่เหมาะสมเพื่อให้ครุมีความพึงพอใจในการทำงานด้วยความเต็มใจ และเต็มกำลังความสามารถ ส่งผลให้ภาระงานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ มลิวัดย์ กลิ่นจันทร์ (2549 อ้างอิงใน วาสนา มะณี เรือง, 2552)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 เป็นหน่วยงานที่จัดดำเนินการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดจำนวน 139 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ผู้บริหารสถานศึกษามีความหลากหลายในการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการได้จากการคัดสรรจากหน่วยเหนือ บางท่านดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ โดยการปรับปรุงตำแหน่งจากการส่งปริมาณงาน บางท่านดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการมาจากการสอบคัดเลือกจากสายครูผู้สอน ซึ่งการเป็นผู้บริหารสถานศึกษาก่อนมีพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 นั้น ไม่มีผลการบังคับให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจบการศึกษาในสาขาการบริหาร การศึกษาโดยตรง เพียงการฝึกอบรมก่อนได้รับตำแหน่งผู้บริหารเท่านั้น รายงานผลการดำเนินงานการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1.ค้นเมื่อ 9 มีนาคม 2560, จาก <http://www.suphan1.go.th/>

จากสภาพปัญหา ความสำคัญ ดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจในการศึกษาความพึงพอใจของครุที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 เพื่อนำผลที่ได้รับจากการทำการวิจัยนั้นไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 โดยจำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษา ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 ซึ่งประกอบด้วย การปฏิบัติงาน 3 ด้าน คือ ด้านการครองตน ด้านการครองคน และด้านการครองงาน

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 130 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีตามสัดส่วนของแต่ละชั้นภูมิ (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, บุญมี พันธุ์ไทย และสมจิตรา เรืองศรี: 2557)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1. ตัวแปรต้น ได้แก่ เพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน

3.2. ตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 ซึ่งประกอบด้วย การปฏิบัติงาน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการครองตน ด้านการครองคน และด้านการครองงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม ที่ผ่านการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) และค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.98 โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ 1. สถานภาพส่วนบุคคล 2. สอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 (คำถามปลายเปิด)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และหาร้อยละ (percentage)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
3. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 จำแนกตามเพศ โดยใช้การทดสอบค่าที่ t-test
4. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 จำแนกตามอายุ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) หากมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe's post hoc comparison)

5. เปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) หากมีความพึงพอใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะเปรียบเทียบค่าคะแนนเป็นรายคู่ตามวิธีของเซฟเฟ้ (Scheffe's post hoc comparison)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 ซึ่งมีผลการวิจัยดังนี้

1. ครูมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 แต่ละด้านดังนี้

1.1 ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการครองตน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ เมื่อจัดลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 4 ปฏิบัติงานตรงต่อเวลาและเต็มเวลา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือข้อ 3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ร่วมงาน รองลงมาอันดับที่ 3 คือ ข้อ 9 ไม่เป็นคนเจ้าอารมณ์โมโห ฉุนเฉียวง่าย ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 1 มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้านการครองคน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ข้อ เมื่อจัดลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ข้อ 9 เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เสียสละต่อครูและผู้ร่วมงาน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือข้อ 8 อุทิศเวลา

เพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว รองลงมาอันดับที่ 3 คือ ข้อ 3
รับผิดชอบร่วมกับครูในการปฏิบัติงานเสมอต้นเสมอปลาย

1.3 ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับ
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ด้าน
การครองงาน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ใน
ในระดับมากที่สุดทั้ง 2 ข้อ เมื่อจัดลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 2 ได้แก่ ข้อ 10
ส่งเสริมสนับสนุนผู้ร่วมงานให้มีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน มีค่าเฉลี่ยสูง
ที่สุด รองลงมาคือข้อ 9 ศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ ที่ทันต่อเหตุการณ์มาใช้ในการปฏิบัติงาน
อยู่เสมอ

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหาร
สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุพรรณบุรี เขต 1 ที่แตกต่างกันในด้านเพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน มีดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหาร
สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุพรรณบุรี เขต 1 ที่มีเพศต่างกันมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหาร
สถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหาร
สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุพรรณบุรี เขต 1 ที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหาร
สถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.3 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหาร
สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
สุพรรณบุรี เขต 1 ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพึงพอใจต่อการ
ปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่องความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 พบว่าประเด็นที่น่าสนใจควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารมีความยืดหยุ่นและสามารถจัดการงานได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์หรือสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทำให้การแสดงออกหรือการกระทำเฉพาะอย่างของผู้บริหารที่ปฏิบัติต่อผู้ร่วมงานได้การบังคับบัญชา ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสาร การประสานงาน การให้คำแนะนำช่วยเหลือ คุณแลความเป็นอยู่และความรู้สึกของบุคคลในหน่วยงานในขณะที่มีการปฏิบัติงานร่วมกัน สามารถบริหารจัดการให้ดำเนินการไปด้วยความเข้าใจกัน ถ้อยทีถ้อยอาศัย โดยมุ่งเน้นที่ความสำเร็จของงานและความสัมพันธ์อันดีระหว่างคนในหน่วยงานให้ทำงานภายใต้สภาพแวดล้อม ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 ค : 12-34) ได้กล่าวไว้ว่า คุณธรรมเป็นสมบัติที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้การบริหารงานเป็นไปด้วยความราบรื่น บรรลุจุดมุ่งหมายได้ดียิ่งขึ้น ผู้บริหารที่มีแต่ความรู้หากขาดคุณธรรมย่อมจะไม่ได้รับการเคารพนับถือจากเพื่อนร่วมงาน สอดคล้องกับคำว่า “อำนาจหน้าที่ตามระเบียบกฎหมายอาจทำให้ผู้บริหารครองงานได้ แต่ผู้บริหารจะไม่สามารถครองตนและครองคนได้ หากผู้บริหารขาดคุณธรรม” ซึ่งเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารหรือผู้ปกครองของทุกองค์กรจะต้องเป็นผู้ที่มีคุณธรรมควบคู่ไปกับความรู้ ความสามารถด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ วาสนา มณีเรือง (2552, บทคัดย่อ) ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทมมหานครเขต 2 พบว่า มีความพึงพอใจในพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในด้าน การครองตน ครองคน และครองงานและภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญศรี จันสุระ (2556) ศึกษา เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด พบว่า พฤติกรรมด้านคุณธรรม

ในการครองตน ครองคน ครองงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสายผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมระดับมาก เช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากเป็นเพราะว่าในการเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหาร นั้น ต้องผ่านกระบวนการ 3 ขั้นตอน คือ การสอบข้อเขียน การประเมินศักยภาพ และการ ประเมินภูมิหลัง ผู้ผ่านการประเมินเป็นผู้ที่มีความรู้ มีคุณธรรม ผู้บริหารสถานศึกษาจึง เป็นผู้ที่มิพหุติกรรมที่เหมาะสม ความสามารถในการครองตนมีความสำคัญสูงเพราะหาก ไม่สามารถครองตนให้ตั้งมั่นอยู่ในความดีและมีความสามารถแล้วก็คงไม่ได้รับการ แต่งตั้งเข้ามาเป็นผู้บริหาร หรือหากได้เป็นผู้บริหารแล้วแต่ไม่สามารถรักษาความดีไว้ได้ ก็คงจะไม่สามารถดำรงตำแหน่งนั้นไว้ได้อีก และการปฏิบัติงานของผู้บริหารนั้นต้อง ปฏิบัติงานกับบุคลากรในสถานศึกษาที่ปฏิบัติอยู่ ถ้าผู้บริหารไม่มีความสามารถในการ ครองคนไม่มีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา ผลของงานที่ออกมาก็คงไม่บรรลุ วัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ ดังนั้นในการปฏิบัติงานผู้บริหารนอกจากจะมีความรู้แล้วยัง ต้องมีคุณธรรมอีกด้วยดังที่นายแพทย์ประเวศ วะสี (2542:32) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารที่ดี จะต้องมิคุณสมบัติ 3 ประการ คือ ภูมิรู้ ภูมิธรรม และภูมิฐาน จะขาดอย่างหนึ่งอย่างใด ไปไม่ได้ เมื่อผู้บริหารเป็นผู้ที่มีคุณธรรมย่อมทำให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา และพัฒนางานทางการศึกษาให้เจริญยิ่งขึ้น จากการพิจารณาคุณสมบัติย่อยลงไปในแต่ละด้านปรากฏว่า

1.1 การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการครองตน โดยรวมมี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ แรก เมื่อจัดลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 7 ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุข และสิ่งผิดกฎหมาย ข้อ 6 ประพฤติปฏิบัติตนตามครรลองครองธรรม ตามจรรยาบรรณ วิชาชีพ และข้อ 5 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ร่วมงาน ทั้งนี้เนื่องจากการปฏิบัติงาน ของผู้บริหารในด้านการครองตนนั้นต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ประพฤติตนอยู่ในหลักธรรม ไม่ยุ่งเกี่ยวกับอบายมุขและสิ่งผิดกฎหมาย เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความศรัทธา เกิด ความเคารพนับถือ ทำให้เกิดความราบรื่นในการปฏิบัติงาน ดังที่ประยูรค์ ปยุตโต (2557, หน้า 881) ได้กล่าวไว้ว่า คนมีศีลธรรมหรือนุชยธรรมที่เรียกได้ว่าเป็นอารยชนมี ธรรม คือ คุณสมบัตินี้สุจริตทั้งสาม คือ มีความประพฤติดี ประพฤติชอบ 3 ประการ

กายสุจริต ความสุจริตทางกาย ทำสิ่งที่ดีงาม ถูกต้องประพฤติชอบด้วยกาย วชิสุจริต
ความสุจริตทางวาจา พูดสิ่งที่ดีงาม ถูกต้องประพฤติชอบด้วยวาจา และมโนสุจริต
ความสุจริตทางใจ คือ คิดสิ่งที่ดีงาม ถูกต้องประพฤติชอบด้วยใจ อย่างต่ำมีศีล 5 เป็น
ธรรมเนียมและเป็นอารยธรรมที่ครบถ้วนสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ ภาสนา มณีเรื่อง
(2552, บทคัดย่อ) ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร
สถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานครเขต 2
พบว่า มีความพึงพอใจในพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในด้าน การครองตน
ในการปฏิบัติงานตรงต่อเวลาและเต็มเวลา อยู่ในระดับดีมาก ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ย
รองลงมาคือเป็นผู้ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ร่วมงาน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหาร
สถานศึกษาปฏิบัติตนอันพึงประสงค์ให้เป็นคนดีนี้มีรากฐานแห่งความดี คือ การยึดถือ
ปฏิบัติศีล 5 ประจำวันและดำเนินชีวิตด้วยความไม่ประมาทด้วยหลัก ไตรสิกขา คือ ศีล
สมาธิ และปัญญา ได้ครองทุกสิ่งรอบข้างตัวเราด้วยสติ สอดคล้องกับบัณฑิต ชุ่มจิต
(2558:165-184) กล่าวไว้ว่า แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ตามรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้จัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่
คุณธรรม และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ
ที่ 2) พ.ศ. 2545 มีความมุ่งหมายและหลักการ ให้จัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคน
ไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรม
และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขเป็นการ
สนับสนุนให้นำหลักธรรมของศาสนามาใช้เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพ
ชีวิต ซึ่งเป็นหลักพุทธธรรมที่ผู้บริหารนำมาใช้เป็นรากฐานคุณธรรมทั้ง 3 ด้าน คือ
หลักธรรมในการครองตน ได้แก่ ไตรสิกขา ธรรมมีอุปการะมาก สัมปปริสธรรม ธรรม
โลกบาล 2 และอบายมุข 6 หลักธรรมในการครองคน ได้แก่ พรหมวิหาร 4 สังคหวัตถุ 4
และทศพิธราชธรรม ธรรมะในการปกครอง อดิเรกธรรม และหลักธรรมในการ
ครองงาน ได้แก่ อิทธิบาท 4 สอดคล้องกับ (สุทธิปริทัศน์ 2557, กรกฎาคม - กันยายน)
จริยธรรมผู้บริหารสถานศึกษา 28(87):307 กล่าวไว้ว่า พระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.2547 มาตรา 79 ระบุไว้ว่า ให้
ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเป็นตัวอย่าง ที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้มีความรู้ ทักษะ เจต

คติที่ดี คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ วิชาชีพที่เหมาะสม ในอันที่จะทำให้เกิด ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความก้าวหน้าแก่ ราชการ การบริหารจัดการศึกษาของ ผู้บริหาร สถานศึกษาจะต้องเกิดผลทั้งงานที่รับผิดชอบและ ได้ความร่วมมือจาก ผู้ร่วมงาน ซึ่งผู้บริหารจะต้อง ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงาน นอกจากนี้ มาตรา 80 ยังระบุว่า ให้มีการพัฒนาข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อน แต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งบางตำแหน่ง และบางวิทยฐานะ เพื่อ เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ เจต คติที่ดี คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ที่เหมาะสม ส่วนข้อรองลงมาลำดับ 3 ไม่เป็นคนเจ้าอารมณ์โมโหฉุนเฉียวง่าย ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษานั้นควร ควบคุมอารมณ์ได้ทุกสถานการณ์ไม่ว่าจะอยู่ในภาวะอารมณ์โมโหฉุนเฉียวเพียงใดก็ตาม เพราะการที่ไม่ควบคุมอารมณ์ของตนเองแล้วนั้นจะส่งผลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาไม่ยอม ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมาย หรือถ้าทำก็ทำด้วยความ ไม่เต็มใจงานที่ออกมาก็ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร สอดคล้องกับ (บุญศรี จันสุระ 2546:10-19) กล่าวไว้ว่าพฤติกรรมด้านการครองตน คือการปฏิบัติตนที่แสดงออกถึง ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมอื่น ๆ ที่ สามารถสังเกตเห็นได้ ส่วนข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือมีความรู้ความสามารถทางวิชาการ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ทั้งนี้เนื่องจากครูอาจจะมองว่าผู้ที่ดำรงตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผู้บริหาร สถานศึกษามีความหลากหลายในการดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ ได้จากการคัดสรรจาก หน่วยเหนือ บางท่านดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ โดยการปรับปรุงตำแหน่งจากการส่ง ปริมาณงาน บางท่านดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการมาจากการสอบคัดเลือกมาจากสาย ครูผู้สอน จึงทำให้ครูมีความพึงพอใจในข้อนี้เป็นลำดับ 3 สอดคล้องกับรายงานผลการ ดำเนินงานการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1.ค้นเมื่อ 9 มีนาคม 2560, จาก <http://www.suphan1.go.th/>

1.2 การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการครองคน โดยรวมมี ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อแรก เมื่อ จัดลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 9 เอื้อเพื่อเพื่อแผ่เสียดสต่อครูและ ผู้ร่วมงาน ข้อ 8 อุทิศเวลาเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และข้อ 3

รับผิดชอบร่วมกับครูในการปฏิบัติงานเสมอต้นเสมอปลาย ทั้งนี้เนื่องจากครูมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักถึงวินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ ข้าราชการต้องรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน อุทิศเวลาเพื่อส่วนรวม ปฏิบัติหน้าที่ ให้เกิดผลดีแก่ราชการ ต้องสนับสนุนนโยบายของทางราชการ และรักษาเกียรติของตำแหน่ง จึงต้อง มีวินัยต่อตำแหน่งหน้าที่ เช่น กรณีต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เทียงธรรม ต้องตั้งใจ ปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดีหรือความก้าวหน้าแก่ราชการ ตามที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.2535 หมวดวินัยและการรักษาวินัย ตั้งแต่ มาตรา 81 ถึงมาตรา 98 และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.2547 หมวดวินัยและการรักษาวินัย ตั้งแต่มาตรา 37 ถึงมาตรา 44 กำหนดกรณีต่าง ๆ สอดคล้องกับบุญศิริ จันสุระ (2556) ศึกษา เรื่อง การศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างเป็นข้าราชการครูสายผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมด้านคุณธรรมในการครองตน ครองคน ครองงาน ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสายผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยังสอดคล้องกับบุญร่วม กิดการ (2542) ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติตามคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม พบว่า การปฏิบัติตามคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม โดยส่วนรวมและเป็นรายด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับวาสนา มะณีเรือง (2552) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากทม.เขต 2 มีความพึงพอใจในพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในด้าน การครองตน การครองคน การครองงาน และภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในด้านการครองงาน โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก และพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ข้อแรก เมื่อจัดลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 10 ส่งเสริมสนับสนุนผู้ร่วมงาน ให้มีความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน ข้อ 9 ศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ ที่ทันต่อเหตุการณ์มาใช้ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ และข้อ 8 ปฏิบัติงาน โดยยึดหลักคุณธรรม และจริยธรรม ในค่าเฉลี่ยที่สูงกว่าข้ออื่น ๆ นั้นอาจเป็นเพราะการที่ผู้บริหารมีการปฏิบัติงานโดยยึดหลักคุณธรรม และจริยธรรม ในการปกครองกับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความเสมอภาคไม่เลือกที่รักมักที่ชัง ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติงานทุกอย่างออกมาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตามที่คุรุสภาสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา (2556 : 8-9) ได้กล่าวว่า จรรยาบรรณต่อสังคม ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา พึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา สิ่งแวดล้อม รักษาผลประโยชน์ของส่วนรวมและยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สอดคล้องกับวิริยะ คำฟู (2558) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในเกณฑ์ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจมากที่สุด 3 ด้าน ประกอบด้วย ด้านลักษณะงาน ด้านความสำเร็จของงาน ด้านการยอมรับนับถือ ตามลำดับ และด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจน้อยที่สุด ๓ ด้าน ประกอบด้วย ด้านสภาพการทำงาน ด้านผลประโยชน์ผลตอบแทน ด้านนโยบายและการบริหาร ตามลำดับ และสอดคล้องกับบุญร่วม คิดการ (2542) ศึกษาเรื่อง การปฏิบัติตามคุณธรรมของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม พบว่า การปฏิบัติตามคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามทัศนะของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม โดยส่วนรวม

และเป็นรายด้านมีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับดังนี้ คุณธรรมในการครองตน คุณธรรมในการครองคน และคุณธรรมในการครองงาน

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ที่แตกต่างกันในด้านเพศ อายุ และประสบการณ์

2.1 ครูชายและครูหญิงมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเนื่องจากครูชายและครูหญิงมีบทบาทในการทำงานและการศึกษาที่ใกล้เคียงกัน และผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ก็มีการปฏิบัติงานในแนวทางเดียวกันตามนโยบายและโครงสร้างที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นไปตามที่ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์, (2551 หน้า 85) ได้กล่าวไว้ในตอนหนึ่งว่าคนจะพึงพอใจในงานต้องให้ผู้ปฏิบัติงานยอมรับวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรมาลี สนิสมบูรณ์ (2554) ศึกษา เรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชน สมาคมสหศึกษาสัมพันธ์ สังกัดคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูที่มีเพศ แตกต่างกันมีความพึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหาร ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะครูชายและครูหญิงในปัจจุบัน มีบทบาทในการงานที่ใกล้เคียงกัน มีระดับการศึกษาที่ใกล้เคียงกัน ลักษณะงานจึงไม่แตกต่างกันมากนัก และสอดคล้องกับงานวิจัยของไบบูญ ซาติบุญนิยม (2555) ศึกษา เรื่อง พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มโรงเรียนสัมมาสิกขา ผลการวิจัยพบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกันมีการรับรู้ต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งโดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูที่มีอายุต่างกันมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 ไม่แตกต่างกันซึ่งเป็นเพราะปัจจุบันครูที่อายุมากอาจจะเพิ่งได้รับการบรรจุแต่งตั้ง ให้เข้ามาทำงานในสถานศึกษา มีส่งผลให้มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยจึง อาจจะทำให้มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกันกับผู้ที่อายุน้อย

เพราะมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่ใกล้เคียงกัน ประกอบกับผู้ที่เข้ามาเป็นครูนั้น ก็เป็นผู้ตั้งมั่นอยู่ในคุณธรรมความดี ส่วนใหญ่ผ่านสถาบันผลิตครูมาแล้วจึงเป็นบุคคลที่มีความตระหนักในเรื่องของระเบียบแบบแผนและแนวทางการปฏิบัติเป็นอย่างดี การที่มีจุดมุ่งหมายไปในทิศทางเดียวกัน มีความเข้าใจร่วมกันทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นไปตามหลักในการครองงาน คือ อิทธิบาท 4 ให้ผู้ปฏิบัติงานมีฉันทะ, วิริยะ, จิตตะ, วิมังสา (พระไตรปิฎก หน้า 244) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วาสนา มะณีเรือง (2552) ศึกษา เรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานครเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีอายุที่แตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับอัมรินทร์ จันทาอ่อน (2557) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

2.3 ครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันที่มีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 ไม่แตกต่างกัน เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีมาตรฐานในการปฏิบัติตนต่อผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเสมอภาค โดยไม่คำนึงประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งเป็นไปตามมาตรฐานความรู้ ของผู้บริหารมืออาชีพ (พ.ร.บ.สภาวิชาชีพครู และบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546) และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของไบบุญ ชาติบุญนิยม (2555) ศึกษา เรื่อง พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา กลุ่มโรงเรียนสัมมาสิกขา ผลการวิจัยพบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความรู้ต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง โดยภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับศุภชัย ขาวพา (2554) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร ประสพการณ์ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินงานพัฒนาตนเองด้านการครองตนให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรมีการพัฒนาตนเองในด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ การมีองค์ความรู้ในงานดี รู้จักศึกษาหาความรู้ในเรื่องงานทางวิชาการที่กำลังทำอยู่ ตลอดเวลาเพื่อให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรปฏิบัติงานด้านการครองคนในเรื่องต่อไปนี้เป็น ความยุติธรรมกับผู้ร่วมงาน กับ ความสามารถในการประสานสัมพันธ์ และสร้างความเข้าใจอันดีกับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้มาติดต่องาน ควรมีความยุติธรรมกับผู้ร่วมงานด้วยใจที่เป็นกลาง และเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ สุจริตในหน้าที่การงาน มีความเมตตากรุณาต่อ ผู้ร่วมงาน ยุติธรรมต่อผู้ร่วมงาน มีความเสียสละ เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรดำเนินการด้านการครองงานในเรื่องมีการคิดไตร่ตรองวางแผนพิจารณาปรับปรุงให้ทันเหตุการณ์เสมอ ควรมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ตรិตรง ในการวางแผนพิจารณาอย่างรอบคอบ และปรับปรุงแก้ไขที่เหมาะสม ให้ทันเหตุการณ์เสมอ

บรรณานุกรม

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, (2541).สำนักงาน กระทรวงศึกษาธิการ.ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

คุรุสภาศากูและบุคลากรทางการศีกษา, (2556).ค้นเมื่อ 19 มีนาคม 2560.จาก
<http://www.ksp.or.th/ksp2013/home/>.

เจริญศรี พันปี, (2546). ความพึงพอใจของครูต่อพฤติกรรมคุณธรรมและการ
บริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี.
วิทยานิพนธ์,สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.

นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์, (2551).โน้ตย่อบริหาร. เชียงใหม่:ออเร็นกรุปแท็กติก
ดีไซน์.

บุญศรี จันสุระ, (2556).การศึกษาพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหาร
สถานศีกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศีกษาร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา
บัณฑิต,สถาบันราชภัฏสุรินทร์.

บุญร่วม คิดการ,(2542).การปฏิบัติตามคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษา ตามทัศนะของครูประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
นครพนม. ปริญญานิพนธ์การศีกษามหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ไบบุญ ชาดิบุญนิยม, (2555). พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศีกษา
ตามการรับรู้ของครูและบุคลากรทางการศีกษา กลุ่มโรงเรียนสัมมาศีกษา. วิทยานิพนธ์
ศีกษาศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ประยูทธ์ ปยุตโต, (2557).พุทธธรรม กฎธรรมชาติ และคุณค่าสำหรับชีวิต.(พิมพ์
ครั้งที่ 11).กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สุภาพใจ.

ประเวศ วะสี. (2542). เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสังคมแนวทางพลิกพื้น
เศรษฐกิจสังคม. กรุงเทพฯ:หมอชาวบ้าน.

พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับหลวง เล่ม 11, (2545). กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.

พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับหลวง เล่ม 25, (2545). กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.

ศุกชัย ขาวพา, (2554). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมการบริหารของ
ผู้บริหารโรงเรียนสำนักงานเขตหนองจอก สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศีกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ยนต์ ชุ่มจิต, (2558).ความเป็นครู.กรุงเทพฯ:โอเดียนสโตร์.

วาสนา กล้าน้อย,(2556).ความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2.วิทยานิพนธ์ศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา),มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วาสนา มะณีเรือง,(2552). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อพฤติกรรมผู้นำของ
ผู้บริหารสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานครเขต 2.วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วิริยะ คำฟู,(2554). ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้สอนในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต,มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุทธิ ปรีทังค์, (2557).จริยธรรมผู้บริหารสถานศึกษา:กรกฎาคม-กันยายน
สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์,บุญมี พันธุ์ไทย และสมจิตรา เรืองศรี, (2557)ระเบียบ
วิธีการวิจัยทางการศึกษา.ครั้งที่2. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1, (2558). ค้นเมื่อ 9
มีนาคม 2560, จาก <http://www.suphan1.go.th/suphan1/>